

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/65/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721201626
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6721201626.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudcov JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. ako členov senátu, v právnej veci navrhovateľky: T. V., nar. 1. marca XXXX, bytom E. XXX/XX, XXX XX J., proti osobe povinnej podľa návrhu na platenie výživného: C. V., nar. XX. januára XXXX, bytom B. pod J. XX, XXX XX B. pod J., o návrhu na zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní osoby povinnej podľa návrhu na platenie výživného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 14Pc/6/2021-227 zo dňa 9. septembra 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., V. a VI. **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 14Pc/6/2021-227 zo dňa 9. septembra 2021 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) rozhodol nasledovne:

I. Povinná osoba C. V., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu navrhovateľky T. V., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným v sume 150,-Eur mesačne počnúc dňom 21.04.2021 so splatnosťou vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

II. Zročné výživné za obdobie od 21.04.2021 do 31.08.2021 v sume 362,31 Eur súd povinnej osobe povoľuje splácať v mesačných splátkach v sume 30,-Eur počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľky s tým, že omeškanie s plnením čo len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

III. Súd konanie v časti o zvýšenie výživného za deň 20.04.2021 **zastavuje**.

IV. V prevyšujúcej časti súd návrh **zamieta**.

V. Týmto **dochádza** k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 4C/105/2008-15 zo dňa 21.07.2008 v časti určenia výživného pre navrhovateľku.

VI. Žiaden z účastníkov **nemá** nárok na náhradu trov konania.

1.1 Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že navrhovateľka ako dcéra osoby, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné, sa návrhom domáhala zvýšenia výživného na sumu 190,-Eur mesačne, a to odo dňa 20.04.2021, následne však návrh upravila tak, že požadovala zvýšiť výživné od podania návrhu, t. j. od 21.04.2021. V návrhu uviedla, že pri rozvoze manželstva jej rodičov v roku 2008 bola povinnej osobe uložená povinnosť prispievať na jej výživu sumou 66,-Eur mesačne; naposledy bolo súdom určené prispievať na jej výživu sumou 73,03 Eur mesačne v konaní vedenom pred Okresným súdom Žiar nad Hronom pod sp.zn. 10P/278/2009. Povinná osoba (otec navrhovateľky) si voči nej neplnila vyživovaciu povinnosť, za čo bola v minulosti podmienene odsúdená. O povinnej osobe nemá žiadne informácie, nevie, či táto pracuje alebo je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie. Navrhovateľka

uviedla, že navštevuje 3. ročník pomaturitného štúdia na strednej škole v Hodruši - Hámroch; chce pokračovať v štúdiu na vysokej škole - Technickej univerzite vo Zvolene. Popri štúdiu brigáduje. Povinná osoba jej platí výživné 66,-Eur mesačne nepravidelne; matka prispieva na jej výživu sumou 200,-Eur mesačne. Od poslednej súdnej úpravy výživného sa navrhovateľke zvýšili náklady na uhrádzanie každodenných potrieb; výdavky na stravu má 150,-Eur mesačne, na cestovné do školy 150,-Eur, na paušál 30,-Eur, spláca mobilný telefón sumou 17,-Eur; životné poistenie si platí 13,-Eur. Ročný poplatok do školy predstavuje 110,-Eur. Má aj nepravidelné výdavky na lieky; 7,-Eur sú náklady na lieky na cievny, 20,-Eur sú náklady na lieky na migrénu, 42,-Eur sú náklady na antikoncepciu. Má tiež výdavky na oblečenie a obuv na každé ročné obdobie približne v sume 400,-Eur. Povinný z vyživovacej povinnosti v písomnom vyjadrení uviedol, že so zvýšením výživného súhlasí, ale nie na takú sumu, ako požaduje navrhovateľka. Nevedel sa však vyjadriť, s akou zvýšenou sumou výživného súhlasí. Zdôraznil, že je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce od 09.07.2021; pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie pracoval na dohodu.

1.2 Súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 36/2005 Z.z.“ alebo „Zákon o rodine“); aplikoval tiež ustanovenie § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Vykonal rozsiahle dokazovanie výsluchom účastníkov konania, listinnými dôkazmi, zadováženými správami. Najmä vykonal dokazovanie pripojenými spismi Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 4C/105/2008 (rozvod manželstva rodičov navrhovateľky), sp.zn. 10P/278/2009 (návrh na zvýšenie výživného), sp.zn. 8P/217/2010 (návrh na zvýšenie výživného). Rovnako vykonal dokazovanie oboznámením sa so spisom vedeným Okresným súdom Žiar nad Hronom pod sp.zn. 8P/54/2009 (návrh na zníženie výživného), ako aj sp.zn. 5P/523/2011 (návrh na zvýšenie výživného). Z listín vykonal dokazovanie správami Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, lustraval účty v bankách navrhovateľky a povinného z vyživovacej povinnosti, oboznámil sa so správou Obce J., správou bývalého zamestnávateľa povinného z vyživovacej povinnosti, potvrdením Súkromnej školy umeleckého priemyslu, rozhodnutím o výsledku prijímacieho konania, potvrdením o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti, správou Obce B. pod J.. Zamestnanie navrhovateľky lustraval v Sociálnej poisťovni, z daňových priznaní zisťoval príjem matky navrhovateľky za rok 2019. Príjem navrhovateľky zisťoval aj zo správy jej zamestnávateľa. Majetkové pomery povinného z vyživovacej povinnosti zisťoval z dohody o zmene dohody o pracovnej činnosti, trvalého príkazu k poisťke, oznámení o zaradení občanov do evidencie, lustráciou v Sociálnej poisťovni, ako aj potvrdeniami, resp. lustráciou z Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky.

1.3 Na základe vykonaného dokazovania, preukázaného a zisteného skutočného stavu súd prvej inštancie dospel k záveru, že je dôvodné zvýšiť výživné na navrhovateľku zo sumy 66,39 Eur na sumu 150,-Eur mesačne; suma 150,-Eur na výživu navrhovateľky zodpovedá odôvodneným potrebám plnoletého dieťaťa a zodpovedá i schopnostiam otca ako osoby povinnej platiť výživné. Pokiaľ navrhovateľka žiadala zvýšiť výživné na sumu 190,-Eur, nad rámec priznanej sumy 150,-Eur mesačne, návrh navrhovateľky ako nedôvodný zamietol. Súd prvej inštancie poukázal na princíp a význam vyživovacej povinnosti, kritériá pre určenie výživného ustanovené v § 62 a § 75 zákona č. 36/2005 Z.z. ako aj právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

1.4 Okresný súd mal za preukázané, že výživné bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 4C/105/2008-15 zo dňa 21.07.2008, ktorým bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené, v tom čase maloletá navrhovateľka bola na čas po rozvode manželstva zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jej výživu sumou 66,39 Eur mesačne. Uvedeným rozsudkom bol súčasne upravený výkon rodičovských práv a povinností na čas po rozvode v tom čase maloletej dcéry B., nar. XXXX. Obaja rodičia mali vyživovaciu povinnosť jedine voči dvom maloletým dcéram; matka pracovala s priemerným čistým mesačným zárobkom 288,65 Eur, otec detí bol nezamestnaný, pri určení jeho vyživovacej povinnosti bolo vychádzané zo zárobku, ktorý dosahoval v predchádzajúcom zamestnaní (od 597,50 Eur do 663,89 Eur). Navrhovateľka mala v čase rozvodu manželstva rodičov 9 rokov, navštevovala prvý stupeň základnej školy.

1.5 Okresný súd mal preukázanú zmenu pomerov nielen na strane navrhovateľky, ale aj na strane osoby povinnej z vyživovacej povinnosti. Zdôraznil, že od poslednej súdnej úpravy výživného sa podstatne zmenili pomery na strane navrhovateľky, v čase poslednej úpravy výživného bola maloletá, mala 9

rokov, navštevovala prvý stupeň základnej školy. Samotným uplynutím času sa nepochybne zmenili pomery na strane navrhovateľky vývojom životných nákladov, stala sa plnoletou, dosiahnutím plnoletosti vyživovacia povinnosť otca nezanikla. Navrhovateľka taktiež preukázala, že po nadobudnutí plnoletosti nie je schopná sama sa živiť, pripravuje sa na budúce povolanie, bola prijatá na vysokú školu, Drevársku fakultu Technickej univerzity vo X. na dennú formu štúdia. Pokračuje v ďalšom vzdelávaní, pripravuje sa na budúce povolanie. Vysokú školu navštevuje v školskom roku 2021/2022, v roku 2019 maturitou ukončila Súkromnú školu umeleckého priemyslu, Y. - Y., na tej istej škole pokračovala v pomaturitnom štúdiu, ktorý ukončila v mesiaci jún 2021 absolventskou skúškou. Vzhľadom na dennú formu štúdia na strednej škole, v maturitnom štúdiu a na vysokej škole preukázateľne nie je schopná sama sa živiť. Doposiaľ určené výživné zo strany otca v sume 66,39 Eur mesačne nepostačuje na zabezpečenie potrieb navrhovateľky, táto je nemajetná a je odkázaná na výživu svojich rodičov.

1.6 Zmenu pomerov okresný súd videl aj v tom, že otcovi navrhovateľky odbudla vyživovacia povinnosť voči ďalšej dcére B., na túto mal povinnosť platiť výživné v sume 66,39 Eur. Čiastkou 66,39 Eur tak povinný z vyživovacej povinnosti môže prispievať na výživu navrhovateľky, ktorá bola uvoľnená z výživného pre dcéru B.. Súd prvej inštancie sa vyjadril k nezamestnanosti povinného z vyživovacej povinnosti a jeho evidencii ako uchádzača o zamestnanie; zdôraznil pritom, že otec sa zaradil do evidencie nezamestnaných až od 09.07.2021 napriek skutočnosti, že u posledného zamestnávateľa pracoval na základe dohody, ktorá skončila dňa 30.06.2020. Mal tak za to, že otec navrhovateľky sa cielene zaevidoval ako uchádzač o zamestnanie, a to potom, čo obdržal vo veci návrh na zvýšenie výživného. Zárodkové pomery otca sa od poslednej súdnej úpravy výživného nezmenili, bol a je nezamestnaný. Na výzvu súdu však žiadne doklady o svojich príjmoch za posledné obdobie 12 mesiacov nepredložil. Pre určenie vyživovacej povinnosti však nie je rozhodujúce len skutočne dosahovaný, príp. len preukázateľný príjem; súd rozhodujúci o vyživovacej povinnosti zohľadňuje aj možnosti, schopnosti, dosiahnutú kvalifikáciu, nadobudnuté pracovné skúsenosti, ako aj reálne možnosti na trhu práce, vôľu a snahu povinného rodiča dosiahnuť čo najvyšší príjem. V tomto smere okresný súd ustálil, že otec navrhovateľky je v produktívnom veku, má možnosť uplatniť sa na trhu práce, čo vyplýva aj z toho, že povinný z vyživovacej povinnosti podľa svojich vyjadrení brigádnicky pracoval a občas aj pracuje bez uzatvorenia dohody. Ak povinný z vyživovacej povinnosti uvádzal zdravotné ťažkosti, tieto žiadnym spôsobom nezdokladoval a ani nepreukázal, že by ho znevýhodňovali pri uchádzaní sa o zamestnanie. Okresný súd tak považoval za nesporné, že je v možnostiach a schopnostiach povinného z vyživovacej povinnosti zabezpečiť si pravidelný príjem. Súd prvej inštancie pritom prihliadol na skutočnosť, že povinný z vyživovacej povinnosti si platí a je schopný platiť si životnú poisťku v sume 55,62 Eur, zabezpečuje starostlivosť o chov zvierat, s čím má spojené výdavky vo výške od 20,- do 30,-Eur mesačne. Nepredložil žiadne dôkazy o tom, že si aktívne hľadá prácu; nemá žiadne štátom vyplácané dávky, nepožiadal ani o dávku v hmotnej núdzi. Napokon otec navrhovateľky so zvýšením výživného súhlasil, len sa nevedel vyjadriť k sume zvýšenia výživného.

1.7 Pokiaľ ide o odôvodnené výdavky navrhovateľky, tieto okresný súd ustálil v celkovej výške 428,-Eur, pričom zohľadňoval len pravidelné mesačné výdavky, a to náklady na bývanie vo výške 138,50 Eur, výdavky na stravu v sume 150,-Eur, životné poistenie 13,-Eur mesačne, cestovné do školy vo výške 12,80 Eur, v rámci návštevy pomaturitného štúdia navrhovateľka platila ročný poplatok 110,-Eur. Má nepravidelné výdavky na lieky v čiastke spolu 93,-Eur. Náklady na oblečenie a obuv navrhovateľka vyčíslila na sumu 66,70 Eur mesačne, platí si mobilný telefón 30,-Eur mesačne a splátky za mobilný telefón 17,-Eur mesačne. V ustálených mesačných výdavkoch navrhovateľky neboli zahrnuté žiadne ďalšie výdavky na školu, školské pomôcky, kultúrne vyžitie navrhovateľky a výdavky spojené s jej ďalšími potrebami a záujmami.

1.8 Súd prvej inštancie považoval za nepravdepodobné, že by si otec navrhovateľky iba pri deklarovanom príjme 24,08 Eur v mesiaci jún 2020 nezabezpečoval aj iný príjem; svoje tvrdenia, že výdavky na bývanie, na stravu, na mobilný telefón uhrádza jeho matka, nepreukázal. Nepreukázal ani, že z objektívnych dôvodov nie je schopný zabezpečiť si taký príjem, aby si mohol plniť vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke v potrebnom rozsahu; súd prvej inštancie tak vychádzal z reálnych možností otca navrhovateľky takýto príjem dosiahnuť. V tomto smere zdôraznil, že odôvodnené výdavky navrhovateľky svedčia o dôvodnosti plniť si vyživovaciu povinnosť osoby povinnej z vyživovacej povinnosti v rozsahu 150,-Eur mesačne, a to napriek tomu, že vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke má aj matka.

1.9 Okresný súd taktiež zistil, že matka na navrhovateľku poberá rodinné prídavky v sume 159,-Eur mesačne z Rakúska, ktoré slúžia na výživu navrhovateľky. Na neprospech navrhovateľky nemožno vyhodnotiť skutočnosť, že navrhovateľka pracuje na základe dohody o brigádnickej práci študenta, kde dosahuje príjem cca 200,-Eur mesačne; vlastný príjem navrhovateľky nezbavuje povinného rodiča povinnosti podieľať sa na výžive svojho dieťaťa v dostatočnom a potrebnom rozsahu.

1.10 Z uvedených dôvodov okresný súd zvýšil výživné na plnoletú navrhovateľku na sumu 150,-Eur mesačne počnúc dňom 21.04.2021, od podania návrhu na súd. Týmto výrokom došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 4C/105/2008-15 zo dňa 21.07.2008 v časti určenia výživného pre navrhovateľku; v prevyšujúcej časti okresný súd návrh navrhovateľky zamietol.

1.11 Súd prvej inštancie rozhodujúci o zvýšení výživného za obdobie od 21.04.2021 rozhodoval aj o dlhu na výživnom do rozhodnutia súdu vo veci samej; ustálil, že otcovi navrhovateľky vznikol dlh na zročnom výživnom za uvedené obdobie v sume 362,31 Eur, ktoré mu povolil splácať v mesačných splátkach v sume 30,-Eur počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľky pod hrozbou straty výhody splátok. Okresný súd zároveň samostatným výrokom zastavil konanie v časti o zvýšení výživného za deň 20.04.2021 s poukazom na dispozitívny úkon navrhovateľky a ustanovenie § 29 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“).

1.12 Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p. a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal povinný z vyživovacej povinnosti v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil a zaviazal ho prispievať na plnoletú dcéru sumou 100,-Eur mesačne. Uviedol, že navrhovateľke počas štúdia strednej školy na výživu prispieval podľa svojich finančných možností, pracoval v Holandsku a navrhovateľke vyplatil výživné vo výške 500,-Eur.

2.1 Odvolateľ uviedol, že s navrhovateľkou nemá vytvorený žiaden vzťah, nevideli sa 2 roky a ako o otca sa o neho vôbec nezaujíma. Ak sa ozve, je to za účelom peňazí. Zdôraznil, že navrhovateľka popri vysokej škole pracuje, je schopná sa sama finančne zabezpečiť. Žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá podľa návrhu vraj pracuje v Rakúsku na dvojtýždňové turnusy s platom za 2 týždne približne 800,-Eur. Uvedené však nie je pravdivé, bývalá manželka odvolateľa chodí pracovať na 4 až 6 a viac týždňov. Zároveň príjem, ktorý navrhovateľka uviedla, je len príjem podľa zmluvy, reálny príjem má vyšší. Nesúhlasil s mesačnými výdavkami navrhovateľky vo výške 428,-Eur, výdavky okolo bývania platí bývalá manželka odvolateľa, navrhovateľka antikoncepciu a gél na zdravotné problémy rovnako neberie. Navrhovateľka žije dosť vysoký štandard; na to, že uviedla príjem z brigády len 200,-Eur mesačne, často navštevuje zahraničie, má drahé oblečenie a obuv.

2.2 Pokiaľ odvolateľ súhlasil so zvýšením výživného, nesúhlasil so sumou 150,-Eur mesačne, táto suma sa mu zdá prehnaná aj vzhľadom k tomu, že je momentálne evidovaný na úrade práce, privyrába si cez brigády a navrhovateľka pracuje. Zopakoval, že býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, faktúry za mobilný telefón hradí ona, stravu a hygienu zabezpečuje matka odvolateľa, keď má finančné prostriedky, tak prispeje. Navrhovateľke prispieval síce nepravidelne, ale ak mal, poslal jej 66,-Eur výživné a 30,-Eur splátku na dlh, čo mu vznikol na bežnom výživnom. Dlh na výživnom sa snaží splatiť podľa svojich finančných možností; navrhovateľka má vyšší životný štandard ako odvolateľ.

2.3 Odvolateľ vyjadril presvedčenie, že navrhovateľka sa na vysokú školu prihlásila účelovo, za účelom výživného a finančného zabezpečenia od neho ako aj od jeho bývalej manželky, ktorá hradí skoro všetky výdavky navrhovateľky. Navrhovateľka pracuje, sama si na seba zarobí, odvolateľ má zdravotné problémy s chrbticou. Suma 150,-Eur mesačne je pre neho likvidačná, svoje existenčné problémy sa snaží vyriešiť, pomáha mu jeho matka a jeho druhá dcéra.

3. Navrhovateľka s odvolaním povinného z vyživovacej povinnosti voči rozsudku súdu prvej inštancie nesúhlasila. Vyjadrila sa k skutkovým okolnostiam uvedeným v odvolaní, suma 500,-Eur bola úhrada dlhu za omeškané výživné. Uviedla, že s otcom nemá vytvorený žiaden vzťah, nevideli sa dlhú dobu,

možno 2 roky spätne a potom až na súde. Je s ním málo v kontakte, väčšinou len vtedy, keď jej napíše pod vplyvom alkoholu.

3.1 Uviedla, že popri štúdiu na vysokej škole brigáduje, jej zárobok je len 200,-Eur mesačne. Navyše prevádzka, kde brigáduje, je kvôli pandémie covid-19 momentálne zatvorená. Je pravdou, že jej matka má zárobok vo výške 800,-Eur za 2 týždne, má výdavky ohľadom bývania a tiež svoje vlastné výdavky. Ak matka chodí občas na dlhšie turnusy, navrhovateľky sa to netýka, jej matka platí aj odvody, nakoľko je živnostník. Občasné záskoky počas dlhších turnusov sú počas matkinho osobného voľna. Pokiaľ ide o poberanie rodinných prídavkov v Rakúsku, tieto sú momentálne pozastavené z dôvodu dokladovania papierov ohľadom štúdia.

3.2 Navrhovateľka tiež uviedla, že 03.01.2022 má naplánovanú operáciu, musí uhradiť sumu vo výške 100,- až 150,-Eur. Nie je pravdou, že navštevuje často zahraničie, nemá ani drahé oblečenie a obuv. Do zahraničia chodíeva za účelom návštevy najlepšej kamarátky, s jej matkou, ktorá hradí cestu. Ak povinný z vyživovacej povinnosti uviedol, že prispieva svojej matke na domácnosť, navrhovateľka uviedla, že podľa jej vedomostí, kým na domácnosť neprispieje, tak sa doma nestravuje, nevyužíva kúpeľňu. Musí tak na domácnosť v rôznych sumách prispievať.

3.3 Navrhovateľka nesúhlasila s tvrdením povinného z vyživovacej povinnosti o účelovosti štúdia na vysokej škole, naopak odvolateľ vyživovaciu povinnosť neplní pravidelne, omeškané výživné ešte nedoplatil. Sám povinný z vyživovacej povinnosti na súde uviedol, že nemá dôvod si s navrhovateľkou vypisovať, nakoľko je už veľká. Navrhovateľka vyjadrila presvedčenie, že povinný z vyživovacej povinnosti je účelovo evidovaný na úrade práce, aby nemusel platiť výživné; účelovo vyhľadáva občasné brigády. Aj keď odvolateľ tvrdí, že má zdravotné problémy s chrbticou, zabudol uviesť, že požíva alkoholické nápoje, na ktoré míňa časť peňazí, ktoré zarobí na brigádach. Súhlasila však s tvrdením odvolateľa, že ich vzťahy sú trvalo narušené, pretože ak si aj píšú, povinný z vyživovacej povinnosti rieši veci, ktoré sa stali počas jeho manželstva s matkou navrhovateľky. Tieto veci sa však navrhovateľky netýkajú a povinný z vyživovacej povinnosti ich píše len pod vplyvom alkoholu.

4. Odvolateľ sa k vyjadreniu navrhovateľky písomne nevyjadril. Ďalšie relevantné vyjadrenie podané nebolo.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu § 65 a § 66 C.m.p, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. vo výroku I., ktorým okresný súd určil zvýšené výživné a v závislých výrokoch II, V. a VI. ako vecne správne potvrdil. Výrok III., ktorým súd prvej inštancie konanie v časti o zvýšenie výživného za deň 20.04.2021 zastavil a výrok IV., ktorým v prevyšujúcej časti návrh zamietol, odvolaním napadnutý nebol. V konečnom dôsledku vo vzťahu k zamietajúcejmu výroku by odvolateľ nebol oprávnenou osobou na podanie odvolania z dôvodu, že zamietajúci výrok rozsudku okresného súdu je na jeho prospech.

5.1 Podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len a skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie povinného z vyživovacej povinnosti nie je dôvodné; krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, nielen skutkový, ale aj skutočný stav prejednávanej veci zistil úplne a správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver. Rozhodnutie súdu bolo podložené náležitým preskúmaním sociálnych pomerov účastníkov.

6.1 V zmysle platnej právnej úpravy plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, vykonávať prácu, jeho odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a podobne. Len samotná skutočnosť, že dieťa je schopné nejakej zárobkovej činnosti nestačí, aby došlo k zániku vyživovacej povinnosti. Uprednostňuje sa záujem oprávneného, preto v prípade, ak dieťa pokračuje v príprave na konkrétne povolanie v ďalšom vzdelávaní, povinnosť rodičov vyživovať

dieťa nezaniká. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

6.2 S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania v prejednávanej veci odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu za správne. Okresný súd sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie, osobitne sa v napadnutom rozsudku vysporiadal aj s argumentáciou odvolateľa a uviedol, z akých dôvodov tieto námietky nepovažoval za podstatné. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obsahuje závery vo vzťahu k zmene pomerov na strane osoby oprávnenej a osoby povinnej z vyživovacej povinnosti. Súd prvej inštancie dôsledne uviedol, z akých dôvodov nepovažoval argumentáciu odvolateľa za dôvodnú, keď prihliadal vo vzťahu k jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom na zánik vyživovacej povinnosti k staršej dcére Lucii (uvedená skutočnosť bola pre súd prvej inštancie skutočnosťou odôvodňujúcou záver o podstatnej zmene pomerov na strane povinného z vyživovacej povinnosti) a zároveň na potenciálne možnosti povinného, keď okresný súd mal za to, že je v jeho možnostiach zamestnať sa, dosahovať tak stály príjem a z takéhoto príjmu sa podieľať na zabezpečovaní potrieb svojej plnoletej dcéry. Rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa všetky požiadavky na zákonné rozhodnutie. Výživné určené okresným súdom navrhovateľovi síce nie je vzhľadom na potreby a vek navrhovateľky pokračujúcej v príprave na budúce zamestnanie štúdiom na vysokej škole plne postačujúce, v danom prípade musí však byť výška vyživovacej povinnosti limitovaná aj možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi povinného z vyživovacej povinnosti. Tento však žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá, okrem zabezpečovania vlastných potrieb mu patrí už iba zákonná vyživovacia povinnosť voči navrhovateľke. Výživné od otca pre navrhovateľku, ktorá študuje na vysokej škole v rámci denného štúdia, vo výške 150-Eur mesačne pri vyčíslených bežných nákladoch, nákladoch na bývanie, stravu, učebné pomôcky, cestovné, bežné základné potreby a výdavky súvisiace so zdravotným stavom, s predpokladom, že výživným bude prispievať aj matka navrhovateľky, predpokladá zabezpečenie aspoň tých základných potrieb navrhovateľky, splnenie ktorých jej v príprave na ďalšie zamestnanie umožní; zrejme však len za predpokladu, že sama navrhovateľka si ďalšie nevyhnutné prostriedky na štúdium a základné potreby sama zabezpečí. V konečnom dôsledku odvolateľ akceptoval zmenu pomerov na strane navrhovateľky, so zvýšením výživného súhlasil, v konaní pred súdom prvej inštancie neuviedol, akú sumu výživného považuje za primeranú a až v odvolacom konaní navrhol zvýšiť výživné na sumu 100,-Eur mesačne.

6.3 Krajský súd po oboznámení sa s obsahom spisu v zhode so závermi súdu prvej inštancie konštatuje, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca upravená rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 4C/105/2008-15 zo dňa 21.07.2008, ktorým bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené; otec bol zaviazaný prispievať na výživu svojich dvoch maloletých dcér výživným vo výške 2.000,-Sk mesačne, na každú z maloletých dcér zvlášť. Napriek viacerým ďalším návrhom na úpravu vyživovacej povinnosti (zvýšenie a zníženie výživného), výška vyživovacej povinnosti ostala nezmenená. Z napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie jasne vyplýva, že v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti bola navrhovateľka maloletá, mala vek 9 rokov, bola žiačkou prvého stupňa základnej školy. Z odôvodnenia rozhodnutia tiež vyplýva, aké boli pomery rodičov maloletej, ich možnosti, schopnosti a majetkové pomery, ktoré odôvodňovali vyživovaciu povinnosť vo výške 66,39 Eur (2.000,-Sk).

6.4 Je nesporné, že na strane navrhovateľky od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene pomerov, a to aj s prihliadnutím na časový odstup od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, vek navrhovateľky a jej prípravu na ďalšie povolanie formou denného štúdia na vysokej škole. Odôvodnené potreby plnoletej navrhovateľky tak nepochybne vzrástli nie len na nevyhnutné potreby (bývanie, strava, oblečenie), výdavky má navrhovateľka nie v malej výške aj v súvislosti so štúdiom na vysokej škole a s bežnými dennodennými potrebami vrátane voľnočasových aktivít. Zmenu pomerov navrhovateľky povinný z vyživovacej povinnosti v podanom odvolaní ani nespochybnil. Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu prvej inštancie, že došlo k zmene pomerov aj na strane povinného z vyživovacej povinnosti tým, že mu odbudla vyživovacia povinnosť k staršej dcére Lucii, minimálne v rozsahu odbudnutého výživného; suma, o ktorú súd prvej inštancie výživné zvýšil nad tento rámec, nemôže mať na povinného z vyživovacej povinnosti mimoriadne nepriaznivé finančné dôsledky. Plne správny je tiež záver súdu prvej inštancie o tom, že zvýšeniu výživného nebráni ani skutočnosť, že povinný z vyživovacej povinnosti bol v čase rozhodnutia okresného súdu nezamestnaný (a zrejme účelovo vzhľadom na dátum registrácie do evidencie uchádzača o zamestnanie); súd prvej inštancie správne vychádzal zo záveru, že neboli tvrdené, preukazované a zistené také skutočnosti, ktoré by

povinnému z vyživovacej povinnosti bránili sa zamestnať a dosahovať tak stály príjem zodpovedajúci (aj) potrebám pre plnenie vyživovacej povinnosti. S prihliadnutím na vyššie uvedené bola nová úprava vyživovacej povinnosti dôvodná.

6.5 Pokiaľ ide o výšku výživného, súd prvej inštancie tak správne prihliadal na odôvodnené potreby oprávnenej ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Výška výživného je tak limitovaná odôvodnenými potrebami osoby oprávnenej a možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi osoby povinnej, ktorou je v danom prípade odvolateľ. Ak okresný súd na tieto kritériá prihliadal, jeho rozhodnutie nie je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia. Nie sú výnimočné situácie, keď výživné na plnoleté dieťa je určené vo výške minimálneho zákonného výživného a ani situácie, keď je výživné určené vo výške vyššej, ako tomu bolo v prejednávanej veci. Výživné je individualizované práve na základe odôvodnených potrieb oprávnenej osoby a možností, schopností a majetkových pomerov osoby povinnej.

7. Pokiaľ odvolateľ poukazoval na skutočnosť, že navrhovateľke počas štúdia na strednej škole prispieval podľa svojich možností a keď pracoval v Holandsku navrhovateľke vyplatil výživné vo výške 500,-Eur, odvolací súd zdôrazňuje, že v prejednávanej veci okresný súd konal a rozhodol o výške výživného za obdobie od 21.04.2021; plnenie vyživovacej povinnosti za predchádzajúce obdobie nebolo predmetom konania a odvolateľ ani netvrdil, že uvedená suma 500,-Eur sa týkala posudzovaného obdobia. Navrhovateľka napokon v písomnom vyjadrení uviedla, že sumou 500,-Eur bolo plnené na dlh na výživnom, ktorý pri nepravidelnom plnení vyživovacej povinnosti povinnému vznikal; toto tvrdenie navrhovateľky odvolateľ nepoprel.

7.1 Skutočnosť, že vzťah medzi navrhovateľkou a povinným z vyživovacej povinnosti nezodpovedá riadnemu vzťahu rodiča, vyplýva nielen z odvolacieho tvrdenia povinného z vyživovacej povinnosti, ale aj z vyjadrenia navrhovateľky. Odvolacie tvrdenie však neposkytuje informáciu, či ochabnutie vzťahu medzi rodičom a dieťaťom je následkom správania sa navrhovateľky alebo vyplýva už z predošlého rozpadu manželstva rodičov navrhovateľky. Obaja účastníci konania si vzájomne vyčítajú, že sa o seba vzájomne nezaujímajú. Iba uvedené tvrdenie však nemôže mať za následok aplikáciu ustanovenia § 75 ods.2 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

7.2 Poukaz povinného z vyživovacej povinnosti na príjem matky navrhovateľky rovnako nemá za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti aplikoval kritériá pre určenie výživného uvedené v ustanovení § 62 a § 75 Zákona o rodine; vnímal odôvodnené potreby navrhovateľky a možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného z vyživovacej povinnosti. Medzi uvedené kritériá nepatrí posudzovanie príjmu druhého rodiča, aj keď na jeho schopnosti prispievať výživným prihliada. Iba skutočnosť, že matka navrhovateľky dosahuje vyšší príjem ako otec navrhovateľky, nemá za následok zánik vyživovacej povinnosti otca ako povinného z vyživovacej povinnosti. Platí to najmä za situácie, kedy súd prvej inštancie neprihliadal na súčasnú nezamestnanosť povinného z vyživovacej povinnosti, ale prihliadal na jeho potenciálne možnosti; povinný z vyživovacej povinnosti ničím nepreukázal objektívne skutočnosti, v dôsledku ktorých by sa nemohol zamestnať a dosahovať primeraný príjem. Povinný v tomto smere iba tvrdil svoje zdravotné problémy, tieto však relevantne nepreukázal a najmä nepreukázal, že existuje príčinná súvislosť medzi jeho nezamestnanosťou a tvrdenými zdravotnými problémami.

7.3 Aj ďalšia argumentácia odvolateľa je iba v rovine tvrdení, ktoré sú v rozpore s dokazovaním vykonaným pred súdom prvej inštancie, pokiaľ ide o príjmy navrhovateľky vyplývajúce z brigádnickej činnosti. Tieto príjmy boli okresným súdom overené dopytom na zamestnávateľov navrhovateľky; z takto zadovážených dôkazov musel okresný súd vychádzať, odvolateľ opak skutkových zistení nepreukázal. Výdavky navrhovateľky boli súdom prvej inštancie riadne ustálené. Pokiaľ aj niektoré mesačné náklady navrhovateľke odbudli, nebolo to v takom rozsahu, aby bolo dôvodné iné rozhodnutie o výške výživného, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že súd prvej inštancie pri vyčíslení mesačných nákladov (428,-Eur) vychádzal len z nevyhnutných výdavkov navrhovateľky, nezohľadňoval pritom ostatné výdavky vznikajúce pri bežných dennodenných aktivitách. Odvolaciemu súdu aj z vlastnej rozhodovacej činnosti je známe, že mesačné výdavky osoby študujúcej na vysokej škole sú pomerne vysoké a okresným súdom ustálená suma mesačných nákladov sa týmto výdavkom nijako nevyvíkajú.

7.4 Ak odvolateľ poukazoval na svoj súčasný sociálny status (nezamestnanosť, privyrábanie si na brigádach, bývanie v domácnosti svojej matky, ktorá uhrádza výdavky domácnosti), žiadna z tvrdených skutočností bez ďalšieho nie je objektívnou skutočnosťou, ktorá by povinnému z vyživovacej povinnosti bránila dosahovať stály príjem. Okresný súd pritom napadnuté rozhodnutie založil na konštatovaní, že povinný z vyživovacej povinnosti nepreukázal, že z objektívnych dôvodov nie je schopný zabezpečiť si taký príjem, aby si mohol plniť vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke v potrebnom rozsahu; súd prvej inštancie tak vychádzal z reálnych možností otca navrhovateľky takýto príjem dosiahnuť. Odvolateľ ani netvrdil, že takéto reálne možnosti nemá, resp. nepreukázal relevantné dôvody, ktoré by mu v dosahovaní príjmu bránili.

7.5 Tvrdenie o účelovosti štúdia navrhovateľky na vysokej škole nie je ničím preukázané; odvolateľ nepreukázal, že by navrhovateľka štúdium na vysokej škole zanedbávala, prípadne by dosahovala slabé študijné výsledky, opakovala by bez riadnych dôvodov ročník alebo by bezdôvodne prerušovala štúdium. Odvolací súd tak považoval tvrdenia odvolateľa za účelové a ničím nepodložené. Ani skutočnosť, že navrhovateľka je zárobkovo činná, nie je dôvodom pre zánik vyživovacej povinnosti otca; navrhovateľkin príjem práve z dôvodu prípravy na ďalšie zamestnanie štúdiom na vysokej škole nedosahuje takú hodnotu, ktorá by zodpovedala jej súčasným odôvodneným potrebám. Pokiaľ si privyrába, uvedenú skutočnosť bez ďalšieho nemožno pripísať na ťarchu navrhovateľky.

7.6 Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval odvolanie odvolateľa za nedôvodné a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ tento povinnému z vyživovacej povinnosti určil výživné vo výške 150,- Eur mesačne, za vecne správne.

8. Odvolateľ osobitne argumentačne nenamietol výrok o zročnom výživnom, odvolací súd ho preskúmal ako závislý výrok vo vzťahu k výroku o výške výživného. Súd prvej inštancie správne vychádzal z výšky výživného a dátumu, ku ktorému k zvýšeniu výživného došlo a zročné výživné určil správne ako rozdiel medzi priznaným a doposiaľ plateným výživným. Voči vyčísleniu dlhu na výživnom povinný z vyživovacej povinnosti v podanom odvolaní nenamietal.

9. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie v čase svojho rozhodovania postupoval správne a v súlade so zákonom, preto odvolanie nie je dôvodné. Výška zvýšeného výživného zodpovedá kritériám uvedeným v § 62 a § 75 zákona č. 36/2005 Z.z. Dochádza pritom k zvýšeniu doposiaľ určeného výživného o sumu odbudnutého výživného doposiaľ plateného plnoletej dcére B. a vo zvyšku len k miernemu navýšeniu; odvolací súd je toho názoru, že zvýšenie výživného o uvedenú sumu neznamena pre povinného z vyživovacej povinnosti neprímerané riziko. V zmysle uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že výrok I. napadnutého rozsudku (stanovujúci výšku vyživovacej povinnosti a výšku a splatnosť zročného výživného) a závislé výroky II., V. a VI. (o nároku na náhradu trov konania) je potrebné potvrdiť, nakoľko nezistil dôvody pre zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku okresného súdu. Pri rozhodovaní o trovách konania súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p..

10. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rovnako rozhodoval podľa § 52 C.m.p., tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 55 C.m.p. nezistil.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho

odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).